

KRITISKE ANALYSER

**Af Henrik Herløv Lund, uafhængig økonom - cand. scient. adm.
Ikke parti -eller bevægelsesorganiseret medlem af centrum venstre**

www.henrikherloevlund.dk

herloevlund@mail.dk

- Notat -

**STATSUNDERSKUD: CLAUD HJORTHS BEBUDEDE OVERTRÆDELSE AF EU
REGLERNE DEMENTERET FOR ANDET ÅR I TRÆK.**

I 2009 slog Claus Hjorth Frederiksen alarm: Danmark ville 2010 og frem kraftigt overskride EU s grænser for offentligt underskud og der måtte derfor spares. Nu viser det sig for andet år i træk, at statsunderskuddet faktisk ender langt under EU s 3 % grænse.

HJORTS ALARM - MELDING: DK OVERTRÆDER EU - REGLER.

I 2009 bebudede VK - regeringen med daværende finansminister Claus Hjorth Frederiksen i spidsen at Danmarks statsunderskud fra 2010 og frem i flere år ville overtræde EU s regel om, at det løbende statsunderskud højst må overstige 3 % = ca. 52,5 mia. kr.

For 2010 bebudede Hjørtten således februar 2010, at statsunderskuddet således ville løbe op i 94 mia. kr svarende til 5,4 % af BNP.

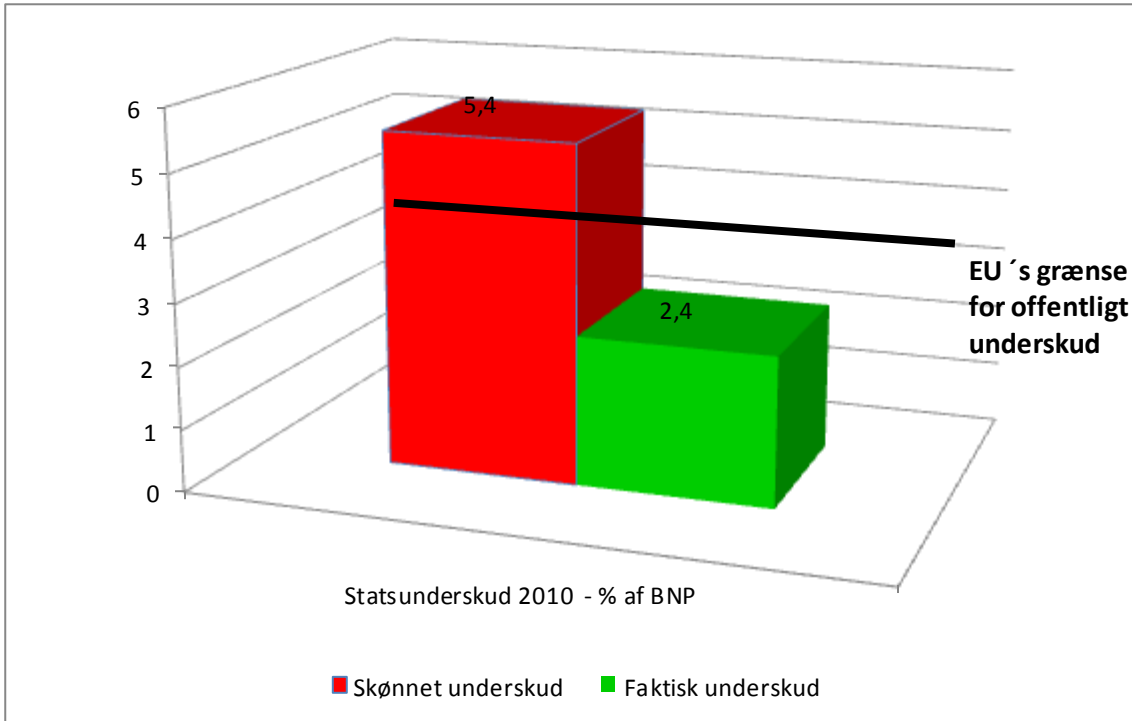
Denne alarmmelding blev som bekendt af VK politisk udnyttet til med det såkaldte Konvergensprogram og VKO s "Genopretningsaftale" at gennemtvinge offentlige besparelser på 34 mia. kr fra 2011 og de nærmeste år frem, herunder forringelse af dagpengeordningen.

2010: UNDERSKUDET BLIVER KUN DET HALVE AF DET BEBUDEDE.

Men allerede i 2010 viste dette sig slet ikke at holde. Grundet betydeligt større indtægter fra Pensionsafkastskatten end forudsat endte underskuddet i 2010 med at være godt 47 mia. kr eller omkring det halve af det ellers med brask og bram bebudede.

Hermed var EU - reglerne alligevel ikke overtrådt i 2010, idet underskuddet kun svarede til 2,7 % af BNP.

Figur: Skønnet og faktisk statsunderskud 2010.¹

2011: UNDERSKUDET VIL HELLER IKKE I ÅR OVERSKRIDE EU - REGLERNE.

MEN: I 2011 var den ifølge Claus Hjorth og VK god nok. Her ville der i henhold til den daværende finansminister kommet et statsunderskud på omkring 70 mia. kr svarende til omkring 4 % af BNP.

EU s regler ville hermed være overtrådt og der var derfor ingen grund til at slække på spareplanerne.

Denne prognose overtog S, R, SF - regeringen, da den tiltrådte.

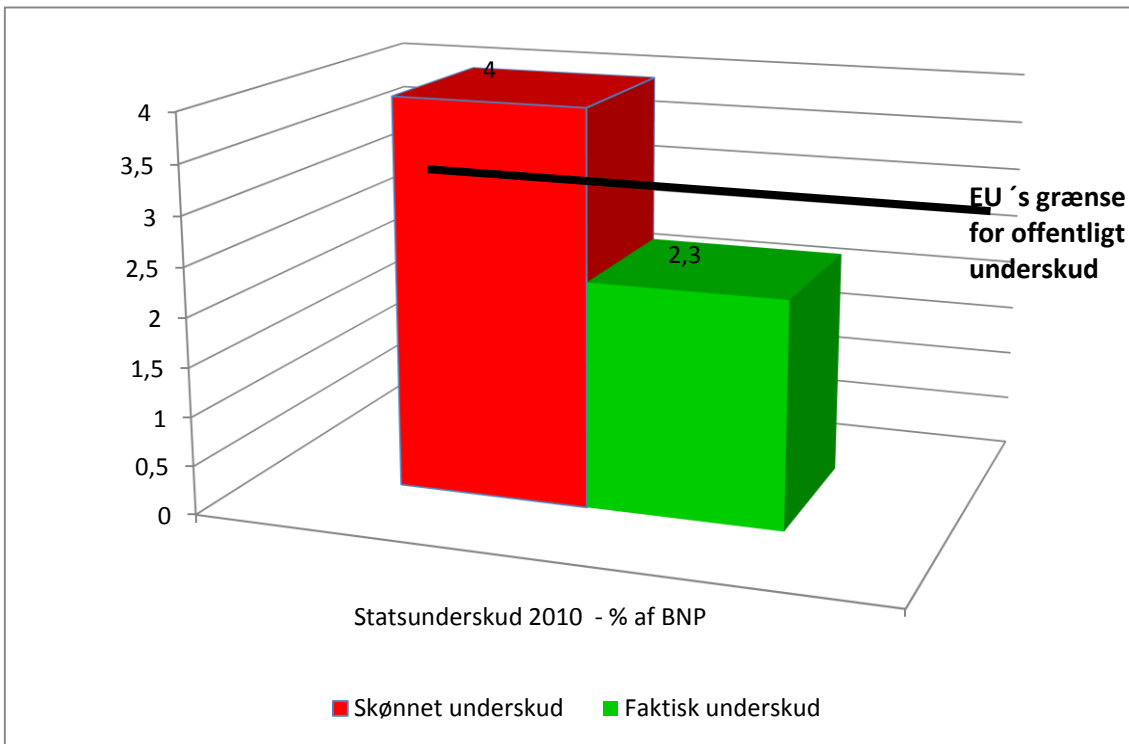
Nu foreligger der foreløbige tal for statens indtægter i 2011 som også for dette år peger på, at statsunderskuddet for andet år i træk alligevel ender under EU - kravene.

For hvor Hjorth og hans håndgange embedsmænd for 2011 havde skønnet statens indtægter fra pensionsafkastskatten til 12 mia. kr tegner det igen til at indtægterne bliver langt større: Mindst 30 - 35 mia. kr og måske helt op til 45 mia. kr. større.

¹) Kilde: Økonomisk redegørelse forår 2010 og forår 2011 samt Madsen, Martin: Underskud mindre en forventet. AE-rådet, april 2011.

Hermed falder statsunderskuddet i 2011 til 2,3 % af BNP og dermed for andet år i træk langt under EU - grænsen.

Figur: Skønnet og faktisk statsunderskud 2011.²

POLITISK MOTIVERET ALARM?

Det skal anerkendes, at indtægterne fra pensionsafkastskatten svinger en del og derfor kan være vanskelige at skønne fra år til år.

Men fejlskønnet for andet år i træk peger på, at finansministeriet har været alt for pessimistisk ved valget af forudsætninger, da de regnede sig frem til Hjorth - Frederiksens store underskud.

Og man må stille det spørgsmål, om denne skævhed i beregningerne skyldes politiske hensyn?

²) Kilde: Økonomisk redegørelse forår 2011 samt Henriksen, Thomas Bernt: Staten scorer på rekordstor pensionsafkastskat. Børsen 2/2 2012.

I hvert fald ville en mere sober udmelding have indebåret, at man gjorde opmærksom på, at statens indtægter netop var meget usikre og at vi skulle følge udviklingen i statsunderskuddet nøje, men på den anden side også måtte vente og se, hvad det faktisk blev.

Men en sådan saglighed var Hjorth Frederiksen selvfølgelig ikke interesseret i. Tværtimod skulle katastrofestemningen udnyttes maksimalt til at presse nye velfærdsbesparelser igennem.

Virkeligheden har nu vist, i hvilken grad der var tale om et politisk stunt. For andet år i træk overtræder Danmark ikke EU's grænser for det offentlige underskud.

Der bør derfor være god grund til, at den nuværende S, R, SF – regering for det første kommer med en mere sober vurdering af det offentlige underskud de næste år og for det andet ligeledes underkaster ”Genopretningsplanen” og VK's ”Reformpakken 2020” en mere kritisk revision end hidtil tilfældet..

HENVISNING:

Undertegnede udgiver to vederlagsfrie månedlige nyhedsbreve:

- KRITISKE ANALYSER om samfundsøkonomi og velfærd
- KRITISKE DISKUSSIONER om regeringens politik

Vederlagsfrit abonnement kan tegnes ved at maile til herloevlund@mail.dk

Alle KRITISKE ANALYSER og KRITISKE DISKUSSIONER offentliggøres på www.henrikherloevlund.dk